

ERDEI FAFELDOLGOZÓ_CÁK

Opponencia Beke András diplomatervéhez

Mottó:

„A lábujjhegyre ágaskodó
nem áll sokáig,
a nagy léptekkel rohanó
nem megy sokáig,
a fénybe-álló
nem lesz fényes,
a magát-hirdető
nem lesz híres,
a magát-dícsérő
nem lesz dicső,
a magát-kínáló
nem lesz vezető.

Ezek az úton:

rohadék, hulladék,
utálkozva elkerülik,
az út-on járó rá se lép.”

(Lao-ce: Tao te king (Az Út és Erény könyve) - Weöres Sándor fordításában, részlet)

A diplomaterv egy, a Kőszeghez közeli Cák melletti erdőbe tervezett, fafeldolgozó üzemet mutat be. A feladat meghatározása valós programon alapul, valós igényt pedig Babó Áron másodgenerációs, helyi asztalosmester határozta meg. A helyszín az Alpokalja egyik erdős nyúlványán kialakult tisztás, ligetes terület. A meglévő kültéri fafeldolgozó helyére tervezett új fűrésztelep az erdő átváltozását szolgálja épületfa és bútortanyag céljára. A tervezett épület is az erdő, a természeti környezet finom átalakulását jeleníti meg mesterséges környezetté, épületté. A megkívánt technológiát pontosan lekövető funkcionális rend alkalmazkodik a helyi körülményekhez, óvatosan kerülgeti a meglévő fákat, egyes elemeinek cizelláltságában, összetettségében az erdő fainak lombkoronája és a házszerű ház közti formai, szerkezeti és anyag megmunkálási lépcsőket járja végig. Az épület pontosan kiszolgálja a megrendelői igényeket, semmiben nem válik túlzóvá, és ami egy diplomaterv esetén még izgalmasabb, hogy nem vágyakozik mohón magamutogató 'építészeti tett' létrehozására. A valóban helyiértéken kezelt újdonság a tisztás használati értékének növekedésében, a téri minőség fejlesztésében jelentkezik, abban az új rétegben, amit az emberkéz tehet hozzá a természethez (amikor épp nem elvesz tőle)... A tervező nem esik abba a hibába sem, hogy a mesterségest természetesen hazudja, mégis a fűrésztelep úgy válik az erdő részévé, hogy még annyira 'természetes' maradhat, amint egy kitaposott ösvény, út az erdőn keresztül.

Erről az ösvényről, vagy a megtett útról még érdemes picit beszélünk. Buddha szerint a boldogsághoz nem vezet út. *Az út maga a boldogság.* Beke András tervében is ezt a felfogást látom megnyilvánulni; úgy érzem Ő is a tervezés folyamatát legalább annyira tekinthette célnak, mint magát a diplomaterv elkészítését. Érzékelhető ez abból is, hogy esetünkben a makett nem egy elkészült terv - illusztrációként bemutatott - melléklete, hanem makettek tucatjai jelzik az utat a 'kész'

terv felé. Figyelemreméltó az a hozzáállás, amely a diplomázó tevékenységét meghatározta, ugyanis célja elérése közben kiemelt figyelmet szentelt az útnak is, eközben önmaga és terve is folyton gazdagodhatott, tehát az út tanította. Ha nem is fogalmazta meg magának, mégis úgy érzem ez az út, a szellemi vándorlás, a változatok elkészítésének öröme lehetett maga cél, eredménye pedig a bemutatott dokumentáció.

Végtelenül szimpatikus Beke András hozzáállása abból a szempontból is, hogy nem világmegváltó ambícióval, nem építészettörténeti tett akarásával áll a feladat elé, viszont alázatos magatartásával mégis felhívja magára a figyelmet. Valós feladatot választott, amellyel valós megrendelői igényeket elégített ki, terve elkészítése során pedig végig elfogadta a helyszín adottságait, nem avatkozott be a megrendelő 'rendjébe', tolerálta a korrektorok fejlődését, elfogadta a *dolgok menetét*. Útja során figyelmesen szemlélődő emberi és mértékletes építészeti magatartásról tett tanúbizonyságot, melyet magam részéről bölcsnek és követendőnek tartok. Remélem diplomája megvédése után is képes lesz ezzel az odaadással végezni munkáját. Ehhez kívánok neki kitartást és sok remek feladatot, a Tisztelt Diplomabizottságnak pedig javaslom a diplomaterv elfogadását.

Zsuffa Zsolt
építész